

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
ЈЗУ Дом здравља „Трново“ Трново
за период 01.01-31.12.2022. године**

Број: РВ070-23

Бања Лука, 17.10.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Биланс успјеха	10
	6.1.1. Пословни приходи и расходи.....	10
	6.1.2. Финансијски приходи и расходи	12
	6.1.3. Добитак/губитак редовне активности.....	13
	6.1.4. Остали добици и губици.....	13
	6.1.5. Нето добит и губитак периода	14
	6.2. Биланс стања.....	14
	6.2.1. Билансна актива.....	14
	6.2.2. Билансна пасива	15
	6.2.3. Ванбилансна евиденција.....	16
	6.3. Биланс токова готовине	16
	6.4. Временска неограниченост пословања	16
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	16
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	17

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја ЈЗУ Дом здравља „Трново“ Трново који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31.12.2022. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји ЈЗУ Дом здравља „Трново“ Трново, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 3 .овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године није извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер Комисија за попис средстава, потраживања и обавеза није прије почетка пописа сачинила план рада, пописне листе по извршеном количинском попису, а прије преузимања података из одговарајућих књиговодствених евиденција, нису овјерене од стране лица одговорног за организацију и правилност пописа, извјештаји о извршеном попису не садрже податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису, упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза и приједлоге комисије за попис и није донесена одлука надлежног органа о прихватању резултата извршеног пописа.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1.2; 6.1.2.2; 6.1.4. и 6.2.2.3 овог Извјештаја:

У Дому здравља у 2022. години приликом евидентирања пословних промјена није извршена класификација у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике:

- трошкови бруто накнада по уговору о дјелу исказани су у оквиру трошкова бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, што није у складу са чланом 44. став 4. и 47. став 1. и 2., те су трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора прецијењени, а трошкови бруто накнада по уговорима са физичким лицима ван радног односа потцијењени за износ од 6.708 КМ,

- у оквиру трошкова репрезентације исказани су трошкови по основу исплате помоћи запосленима из средстава дозначених од Општине Трново за ублажавање последица COVID, што није у складу са чланом 44. став 6. и 47. став 3, те су трошкови репрезентације прецијењени, а трошкови отпремнина, награда и помоћи потцијењени за износ од 8.700 КМ,
- у оквиру осталих финансијских расхода исказани су трошкови по уговору о дјелу, трошкови текућег одражавања и трошкови осталог материјала, што није у складу са чланом 48., 47. став 1. и 2., 45. став 4. и 43. став 1. и 2., те су остали финансијски расходи прецијењени за износ од 2.641 КМ, а потцијењени су трошкови бруто накнада по уговорима са физичким лицима ван радног односа (846 КМ), трошкови услуга на текућем одржавању средстава (990 КМ) и трошкови осталог материјала (805 КМ),
- као остали расходи и губици исказани су новчана помоћ у случају смрти члана уже породице, једнократна помоћ запосленом и помоћ обољелом, што није у складу са чланом 49. став 11., 44. став 6. и 47. став 9., те су губици настали престанком признавања средстава узетих у закуп прецијењени за износ од 4.532 КМ, а потцијењени су трошкови помоћи запосленим у складу са прописима о раду за износ од 4.132 КМ и остали нематеријални трошкови за 400 КМ,
- као краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима исказане су обавезе према Фонду здравственог осигурања по основу дугорочног зајма, што није у складу са чланом 34. став 2. и 33. став 10., те су краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима прецијењене, а остале дугорочне обавезе потцијењене за износ од 30.264 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.1. овог Извјештаја:

За исказана средства у виду опреме набавне вриједности у износу од 232.462 КМ (службена возила) која су у потпуности амортизована, а и даље у употреби, није вршена провјера резидуалне вриједности и корисног вијека средстава на крају пословне године, што није у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, параграф 51.

Као што је наведено под тачкама 6.4. и 6.6. овог Извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје није објављена информација о сталности пословања, што није у складу са МРС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 25.

Такође, у Напоменама уз финансијске извјештаје није објављен корисни вијек трајања или стопе амортизације и усклађивање књиговодствене вриједности на почетку и на крају периода, што није у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, параграф 73 (ц) и (е).

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја ЈЗУ Дом здравља „Трново“ Трново за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као целине а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање,

примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 17.10.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја ЈЗУ Дом здравља „Трново“ Трново за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима ЈЗУ Дом здравља „Трново“ Трново за 2022. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Дом здравља није планирао и провео поступке јавних набавки у најмањем износу од 29.774 КМ без ПДВ за набавку енергената за огрев, горива, лијекова и медицинског потрошног материјала, услуга сервиса и поправке моторних возила, књиговодствених услуга, угоститељских услуга и набавку робе широке потрошње, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.1. овог Извјештаја:

Дом Здравља нема успостављену помоћну књигу сталних средстава, што није у складу са чланом 11. став 2. и 6. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Чланом 16. став 6. и 18. став 2. Закона о систему јавних служби прописано је да управни одбор и директора именује и разрјешава оснивач на мандат од четири године, уз претходно проведен поступак јавне конкуренције. Конкурсна процедура за именовање чланова управног одбора и директора није проведена, а Скупштина општине Трново је одлукама из 2021. године именовала вршиоце дужности чланова управног одбора и вршиоца дужности директора.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговорн да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање ЈЗУ Дом здравља „Трново“ Трново обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање ЈЗУ Дом здравља „Трново“ Трново.

Бања Лука, 17.10.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање врши у складу са одредбама члана 17., 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) трошкови бруто накнада по уговору о дјелу, превоза на посао и повратка с посла, отпремнина, награда и помоћи, одржавања сталних средстава, материјала, остали нематеријални трошкови и обавезе по основу дугорочног зајма исказују у складу са чланом 47. став 1. и 2., 44. став 8., 44. став 6., 45. став 4., 43. став 1. и 2., 47. став 9. и 33. став 10. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 3) нематеријални трошкови евидентирају на обрачунској основи у складу са MPC 1- Презентација финансијских извјештаја, параграф 27 и 28,
- 4) врши провјера резидуалне вриједности и корисног вијека средстава на крају пословне године у складу са MPC 16 Некретнине, постројења и опрема, параграф 51,
- 5) токови готовине по основу одлива из активности финансирања исказују у складу са MPC 7 Извјештај о токовима готовине, параграф 17 и чланом 17. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и
- 6) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације у складу са MPC 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 25 и MPC 16 Некретнине, постројења и опрема, параграф 73 (ц) и (е) и 79 (б).

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) успостави систем интерних финансијских контрола у складу са Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- 2) доноси план и поступци јавних набавки проводе уз примјену одредби Закона о јавним набавкама, што је прописано чланом 6. и 17.,
- 3) План рада и финансијски план доставља оснивачу на разматрање и давање сагласности у складу са чланом 19. став 1. тачка 1. Закона о систему јавних служби и
- 4) успостави помоћна књига сталних средстава у складу са чланом 11. став 2. и 6. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске
- Закон о систему јавних служби,
- Закона о здравственој заштити,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- Закон о раду,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак грађана,
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида,
- Закон о Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјете у иностранству,
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Одлука о утврђивању цијене рада – здравство и социјална заштита,
- Одлука о утврђивању увећања плте, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа Дом здравља „Трново“ Трново (у даљем тексту: Дом здравља) основана је Одлуком Скупштине општине Трново од 26.12.1994. године. На основу ове Одлуке Дом здравља уписан је у судски регистар Основног суда Сарајево 10.2.1995. године. Органи Дома здравља су Управни одбор и директор.

Дом здравља организује и проводи примарну здравствену заштиту по моделу породичне медицине. Организован је један тим породичне медицине. Осим породичне медицине обезбјеђени су хитна медицинска помоћ, ампулирани лијекови, потребан санитетски материјал, лабораторијска дијагностика и превоз дијализних пацијената.

Средства за обављање дјелатности Дом здравља остварује од Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу извршавања уговорених здравствених услуга, буџета оснивача, корисника здравствених услуга и других законом дозвољених извора.

Пословање обавља преко жиро рачуна који се воде код двије пословне банке (НЛБ Развојна банка и Нова банка) .

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске, први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Дома здравља.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и систематизација радних мјеста утврђена је Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста у ЈЗУ Дом здравља „Трново“ који је донесен 7.3.2022. годин, а сагласност од стране оснивача, односно Општине Трново дата је 31.12.2022. године.

Наведеним правилником систематизовано је укупно 9 радних мјеста са 13 извршилаца. На дан 31.12.2022. године било је 14 запослених због замјене једног запосленог који је био на трудничком одсуству (13 на неодређено и 1 на одређено вријеме).

Органи управљања Дома здравља, према члану 17. Статута, су директор и управни одбор. Чланом 16. став 6. и 18. став 2. Закона о систему јавних служби прописано је да управни одбор и директора именује и разрјешава оснивач на мандат од четири године, уз претходно проведен поступак јавне конкуренције. Конкурсна процедура за именовање чланова управног одбора и директора није проведена, а Скупштина општине Трново је одлукама из 2021. године именовала вршиоце дужности чланова управног одбора и вршиоца дужности директора.

Дом здравља није сачинио годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину, што је прописано Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле (Службени гласник Републике Српске“ број 1/22).

Дом здравља није успоставио систем интерних финансијских контрола сходно одредбама члана 1., 2. и 59. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16), односно није сачинио књигу пословних процеса, регистар ризика и успоставио потребне контроле.

У складу са Одлуком о попису и именовану комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године, од 08.12.2022. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења годишњег пописа имовине и обавеза утврђено је да није поступано у складу са чланом 17. став 1. и 8., 20. став 1. тачка 2., 3. и 7. и 21. став 2. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21), јер Комисија за попис средстава, потраживања и обавеза није прије почетка пописа сачинила план рада, пописне листе по извршеном количинском попису, а прије преузимања података из одговарајућих књиговодствених евиденција и других радњи дефинисаних чланом 18. наведеног правилника, нису овјерене од стране лица одговорног за организацију и правилност пописа, извјештаји о извршеном попису не садрже податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису, упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза и приједлоге комисије за попис и није донесена одлука надлежног органа о прихватању резултата извршеног пописа.

Сходно претходно наведеном и у већини тачака овог извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се директору да обезбједи да се:

- **успостави систем интерних финансијских контрола у складу са Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,**
- **поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање врши у складу са одредбама члана 17., 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.**

4. Набавке

Дом здравља није донио план јавних набавки за 2022. годину за извршене набавке у најмањем износу од 29.774 КМ без ПДВ, а извршио је набавку енергената за огрев, гориво, лијекове и медицински потрошни материјал, услуге сервиса и поправке моторних возила, књиговодствених услуга, угоститељских услуга и набавку робе широке потрошње, што није у складу са чланом 17. став 1. и чланом 6. Закона о јавним набавкама.

У току године проведен је један поступак јавне набавке горива на основу посебне одлуке о покретању поступка јавне набавке путем директног споразума и то од добављача „Тегех Соупану“ д.о.о, Источно Сарајево у вриједности од 6.000 КМ без ПДВ.

Препоручује се директору да обезбједи да се доноси план и поступци јавних набавки проводе уз примјену одредби Закона о јавним набавкама, што је прописано чланом 6. и 17.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

План рада и финансијски план за 2022. годину донесен је 31.12.2021. године, али није достављен оснивачу (Општина Трново) на разматрање и давање сагласности, што није у складу са чланом 19. став 1. тачка 1. Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, бр. 68/07, 109/12 и 44/16).

Наведеним планом за 2022. годину утврђени су приходи у износу од 493.132 КМ (по основу уговора закљученог са Фондом здравственог осигурања Републике Српске 329.832 КМ, превоза на дијализу 7.350 КМ, партиципације 950 КМ, из буџета Општине 130.000 КМ и донација 25.000 КМ) и расходи у износу од 422.141 КМ (медицински материјал 6.115 КМ, канцеларијски материјал 1.050 КМ, гориво и мазиво 8.550 КМ, трошкови електричне енергије 6.100 КМ, трошкови топлотне енергије 1.750 КМ, остали непоменути тошкови 890 КМ, плате без пореза и доприноса 200.528 КМ, порези и доприноси 107.334 КМ, трошкови по уговору 15.600 КМ, порези и доприноси на уговор 6.401 КМ, ПТТ трошкови 3.556 КМ, трошкови транспортних услуга 685 КМ, трошкови текућег одржавања 2.300 КМ, трошкови комуналних услуга 857 КМ, амортизација основних средстава 44.000 КМ, накнада по уговору са физичким лицима –агенција 5.400 КМ, остали непоменути расходи 3.135 КМ, расходи камата 6.570 КМ и остали финансијски расходи 1.320 КМ), те је планирана добит у износу од 70.991 КМ. У образложењу је наведено да су приходи и расходи у 2022. години планирани на основу показатеља из претходне године.

Извјештај о раду Дома здравља за 2022. годину сачињен је 03.03.2023. године и усвојен од старне Управног одбора Дома здравља и од стране оснивача, односно Општине Трново.

Препоручује се директору да обезбиједи да се План рада и финансијски план доставља оснивачу на разматрање и давање сагласности у складу са чланом 19. став 1. тачка 1. Закона о систему јавних служби.

6. Финансијски извјештаји

Дом здравља је сачинио финансијске извјештаје за 2022. годину у складу са чланом 2. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 59/22) које чине Биланс стања, Биланс успеха, Биланс токова готовне и Напомене уз финансијске извјештаје.

6.1. Биланс успеха

У 2022. години исказани су укупни приходи у износу од 583.433 КМ, укупни расходи у износу од 482.122 КМ и нето добит у износу од 101.311 КМ.

6.1.1. Пословни приходи и расходи

6.1.1.1. Пословни приходи

Пословни приходи исказани су у износу од 498.976 КМ, а односе се на приходе од пружених услуга у износу од 356.581 КМ и остале пословне приходе у износу од 142.395 КМ.

Приходи од пружених услуга исказани су у Главној књизи Дома здравља у износу од 356.581 КМ као приходи од пружених услуга на домаћем тржишту, које чине приходи од пружених услуга по уговору закљученом са Фондом здравственог осигурања Републике Српске (342.736 КМ), наплаћене партиципације (3.330 КМ), услуга превоза пацијената на дијализу (8.446 КМ), услуга давања инфузије (225 КМ) и од пружања услуга лицима у Федерацији БиХ (1.844 КМ).

Остали пословни приходи односе се на приходе од дотација од Општине Трново (129.456 КМ), приходе из буџета (3.041 КМ) и приходе из фондова у износу од 9.898 КМ (по основу рефундације накнаде плате за вријеме коришћења породилског одсуства у складу са Рјешењем Фонд за дјечију заштиту Републике Српске о признавању права на рефундацију од 19.10.2022. године).

Приходи из буџета у износу од 3.041 КМ исказани су по основу преноса разграниченог прихода који је евидентиран по основу донације санитетског материјала од Фонда здравственог осигурања Републике Српске, у висини утрошеног наведеног материјала у 2022. години, а исти се односе на приходе од донација.

6.1.1.2. Пословни расходи

Пословни расходи исказани су у износу од 468.305 КМ, а односе се на трошкове материјала (42.640 КМ), плата, накнада плата и осталих личних примања (370.880 КМ), производних услуга (11.230 КМ), амортизације (20.770 КМ) и нематеријалне трошкове (22.785 КМ).

Трошкови материјала односе се на трошкове осталог материјала у износу од 12.294 КМ (лијекови, медицински и санитетски материјал и други потрошни материјал 7.911 КМ, материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање основних средстава 267 КМ, остали режијски материјал 1.076 КМ, утрошени донирани санитетски материјал 3.041 КМ) и горива и енергије у износу од 30.346 КМ (трошкови нафтних деривата 12.476 КМ, угља и осталог горива 12.732 КМ и електричне енергије 5.138 КМ).

Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања односе се трошкове бруто плата и бруто накнада плата у износу од 369.893 КМ (бруто плате по основу редовног рада 363.185 КМ и трошкови бруто накнада по уговору о дјелу 6.708 КМ) и трошкови осталих личних примања у износу од 987 КМ (тошкови дневница за службени пут 40 КМ, превоза на службеном путу 758 КМ и превоза радника 189 КМ).

Трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора су прецијењени, а трошкови бруто накнада по уговорима са физичким лицима ван радног односа потцијењени за износ од 6.708 КМ, јер су трошкови бруто накнада по уговору о дјелу исказани у оквиру трошкова бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, што није у складу са чланом 44. став 4. и 47. став 1. и 2. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 104/21 и 59/22).

Трошкови превоза на посао и повратка с посла у износу од 405 КМ нису исказани сходно одредбама члана 44. став 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике већ на трошкове транспортних услуга.

Трошкови производних услуга односе се на трошкове превоза (405 КМ), ПТТ услуга (3.566 КМ), осталих транспортних услуга (651 КМ), трошкове за услуге на текућем одржавању основних средстава у износу од 5.530 КМ (највећим дијелом се односе на одржавање и поправку моторних возила), комуналних услуга (1.009 КМ) и накнада за коришћење ауто пута (69 КМ).

Трошкови амортизације исказани су по основу обрачунате амортизације на канцеларијску и медицинску опрему 5.657 КМ, службено возило 7.848 КМ и грађевинске објекте 7.265 КМ.

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 22.785 КМ, а односе се на трошкове рачуноводствених услуга у износу од 5.400 КМ (књиговодствене послове за Дом здравља обавља агенција), адвокатских услуга (936 КМ), осталих непроизведених услуга у износу од 1.621 КМ (највећим дијелом се односе на трошкове објава у Службеном

гласнику и преглед и контролу апарата за гашење пожара), трошкове репрезентације у износу од 11.769 КМ (у сопственим просторијама 96 КМ, угоститељске услуге 2.973 КМ и трошкови за поклоне 8.700 КМ), премија осигурања некретнина и опреме (984 КМ), трошкове платног промета у земљи (1.495 КМ), накнада за коришћење и загађење вода (185 КМ) и остале таксе (396 КМ).

Трошкови репрезентације су прецијењени, а трошкови отпремнина, награда и помоћи потцијењени за износ од 8.700 КМ, јер су у оквиру трошкова репрезентације исказани трошкови за поклоне који се односе на исплату помоћи запосленима из средстава дозначених од Општине Трново за ублажавање последица COVID, што није у складу са чланом 44. став 6. и 47. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови у најмањем износу од 5.295 КМ исказани су на готовинској основи (трошкови превоза на службеном путу 758 КМ, накнаде трошкова превоза на посао и повратка с посла 405 КМ, помоћ запосленом 1.500 КМ и помоћ у случају смрти члана уже породице 2.632 КМ), што није у складу са МРС 1- Презентација финансијских извјештаја, параграф 27 и 28.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **трошкови бруто накнада по уговору о дјелу евидентирају у складу са чланом 47. став 1. и 2. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, трошкови превоза на посао и повратка с посла у складу са чланом 44. став 8. и трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са чланом 44. став 6. наведеног правилника,**
- **нематеријални трошкови евидентирају на обрачунској основи у складу са МРС 1- Презентација финансијских извјештаја, параграф 27 и 28.**

6.1.1.3. Пословни добитак/губитак

Пословни добитак (разлика пословних прихода и пословних расхода) исказан је у износу од 30.671 КМ.

Ревизијским испитивањем утврђено је да је пословни добитак у 2022. години прецијењен за износ од 6.237 КМ, јер су потцијењени пословни приходи за 936 КМ (остали пословни приходи 936 КМ) и пословни расходи за 7.173 КМ (трошкови бруто накнада по уговорима са физичким лицима ван радног односа 846 КМ, трошкови услуга на текућем одржавању средстава 990 КМ, трошкови осталог материјала 805 КМ, трошкови помоћи запосленим у складу са прописима о раду 4.132 КМ и остали нематеријални трошкови 400 КМ), као што је наведено у тачкама 6.1.2.1, 6.1.2.2. и 6.1.3. извјештаја.

6.1.2. Финансијски приходи и расходи

6.1.2.1. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су као остали финансијски приходи у износу од 936 КМ, а односе се на приходе по основу уплате накнаде трошкова судског поступка извршене од стране МХ ЕРС-МП а.д. Требиње - ЗП Електродистрибуција а.д. Пале на основу пресуде Окружног привредног суда у Источном Сарајеву донесене у корист Дома здравља. Наведени приходи се не односе на финансијске приходе, те су остали финансијски приходи прецијењени, а остали пословни приходи потцијењени за износ од 936 КМ.

6.1.2.2. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу од 9.285 КМ које чине расходи камата у износу од 6.644 КМ (највећим дијелом односе се на камате по репрограму пореског

дуга који је у цјелости доспио у 2022. години 5.790 КМ) и остали финансијски расходи (2.641 КМ).

Остали финансијски расходи су прецијењени за износ од 2.641 КМ, а потцијењени су трошкови бруто накнада по уговорима са физичким лицима ван радног односа (846 КМ), трошкови услуга на текућем одржавању средстава (990 КМ) и трошкови осталог материјала (805 КМ), јер су у оквиру осталих финансијских расхода исказани трошкови по уговору о дјелу (846 КМ), трошкови текућег одржавања (за поправку крова) у износу од 990 КМ и трошкови осталог материјала (средства за хигијену) у износу од 805 КМ, што није у складу са чланом 48., 47. став 1. и 2., 45. став 4. и 43. став 1. и 2. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се трошкови одржавања сталних средстава исказују у складу са чланом 45. став 4. и трошкови материјала у складу са чланом 43. став 1. и 2. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.1.3. Добитак/губитак редовне активности

У 2022. години исказан је добитак редовне активности у износу од 22.322 КМ (пословни добитак увећан за износ финансијских прихода и умањен за износ финансијских расхода).

Ревизијом је утврђено је да је добитак редовне активности у 2022. години прецијењен за износ од 4.532 КМ, јер су трошкови помоћи запосленим у складу са прописима о раду (4.132 КМ) и остали нематеријални трошкови (400 КМ) исказани као остали губици (тачка 6.1.4. извјештаја).

6.1.4. Остали добици и губици

Остали приходи и добици исказани су у износу од 83.521 КМ и остали расходи и губици у износу од 4.532 КМ, те је исказан добитак по основу осталих прихода и расхода у износу од 78.989 КМ.

Остали приходи и добици односе се на приход од отписа обавеза из купопродајних односа у износу од 34.109 КМ (отпис обавеза према МХ ЕРС-МП а.д. Требиње-ЗП Електродистрибуција а.д. Пале по налазу вјештака и по пресудама суда које су ријешене у корист Дома здравља) и отписа обавеза по основу доприноса у износу од 49.412 КМ (исказани су на основу рјешења Пореске управе Републике Српске из 2022. године).

Остали расходи и губици исказани у Билансу успјеха у износу од 4.532 КМ (у главној књизи се воде као издаци за хуманитарне намјене –помоћ) нису исправно класификовани, јер су у оквиру истих исказани новчана помоћ у случају смрти члана уже породице 2.632 КМ, једнократна помоћ запосленом 1.500 КМ и помоћ обољелом 400 КМ, што није у складу са чланом 49. став 11., 44. став 6. и 47. став 9. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, те су губици настали престанком признавања средстава узетих у закуп прецијењени за износ од 4.532 КМ, а потцијењени су трошкови помоћи запосленим у складу са прописима о раду за износ од 4.132 КМ и остали нематеријални трошкови за износ од 400 КМ.

Препоручује се директору да обезбиједи да се остали нематеријални трошкови исказују у складу са чланом 47. став 9. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.1.5. Нето добит и губитак периода

Укупни приходи у 2022. години исказани су у износу од 583.433 КМ и укупни расходи 482.122 КМ. Као разлика укупних прихода и расхода исказана је добит прије опорезивања у износу од 101.311 КМ и нето добит у износу од 101.311 КМ.

6.2. Биланс стања

6.2.1. Билансна актива

Билансна актива исказана је у нето вриједности од 365.982 КМ (брuto вриједност 789.887 КМ и исправка вриједности 423.905 КМ) коју чине стална средства и текућа средства.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства исказана су у нето вриједности од 187.645 КМ (брuto вриједност 611.550 КМ и исправка вриједности 423.905 КМ). У цјелости се односи на некретнине, постројења и опрему коју чине зељиште (3.630 КМ), грађевински објекти нето вриједности 161.553 КМ (брuto вриједност 268.713 КМ и исправка вриједности 107.160 КМ) и постројења и опрема нето вриједности 22.462 КМ (брuto вриједност 339.207 КМ и исправка вриједности 316.745 КМ).

Дом здравља нема успостављену помоћну књигу сталних средстава, што није у складу са чланом 11. став 2. и 6. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20).

У оквиру опреме исказана су средства која су у потпуности амортизована набавне вриједности у најмањем износу од 232.462 КМ (службена возила), а и даље су у употреби. Дом здравља није вршио провјеру резидуалне вриједности и корисни вијек средстава на крају финансијске године, што није у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, параграф 51.

Исправка вриједности сталне имовине у 2022. години исказана је у износу од 20.770 КМ и одговара исказаним трошковима амортизације која је обрачуната на канцеларијску и медицинску опрему 5.657 КМ, службено возило 7.848 КМ и грађевинске објекте 7.265 КМ.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **успостави помоћна књига сталних средстава у складу са чланом 11. став 2. и 6. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и**
- **врши провјера резидуалне вриједности и корисни вијек средстава на крају пословне године у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, параграф 51.**

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства исказана су у нето вриједности од 178.337 КМ, а чине их залихе материјала (18.176 КМ), краткорочна потраживања у износу од 14.834 КМ и готовина 145.327 КМ.

Залихе материјала односе се на санитарски материјал исказан по основу донације од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Краткорочна потраживања односе се на потраживања од купаца која чине потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу закљученог Уговора о пружању и финансирању услуга примарног нивоа здравствене заштите у 2022. години (12.676 КМ), од Кантоналног завода Сарајево (1.808 КМ) и Апотеке “В Pharma” Нови Град (350 КМ).

Готовина исказана на дан 31.12.2022. године односи се на готовину исказану на жиру рачуну (144.356 КМ) и у благајни (971 КМ). У благајни се води углавном приход од наплаћене партиципације.

6.2.2. Билансна пасива

Билансна пасива исказана је у вриједности од 365.982 КМ, а односи се на капитал, дугорочна резервисања и дугорочне обавезе и краткорочне обавезе.

6.2.2.1. Капитал

Капитал је исказан у негативном износу од 80.646 КМ, а односи се на основни капитал (162.207 КМ), нераспоређену добит ранијих година (41.229 КМ), нераспоређену добит текуће године (101.311 КМ) и губитак ранијих година (385.393 КМ). Основни капитал је исказан као државни капитал и на истом није било промјена у 2022. години.

6.2.2.2. Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе

Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе исказани су у износу од 84.793 КМ, а чине их дугорочне обавезе (66.617 КМ) и разграничени приходи и примљене донације (18.176 КМ).

Дугорочне обавезе односе се на репрограмиране обавезе од старне Министарства финансија Републике Српске по Рјешењу о одгоди плаћања пореског дуга од 16.9.2016. године.

Остале дугорочне обавезе су потцијењене за износ од 30.264 КМ, што је образложено у тачки 6.2.2.3. извјештаја.

Разграничени приходи и примљене донације односе се на разграничене приходе по основу примљених донација санитетског материјала од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

6.2.2.3. Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања

Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања односе се у цјелости на краткорочне обавезе исказане у износу од 361.835 КМ које чине краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима (30.264 КМ), обавезе према добављачима у земљи (13.435 КМ), обавезе за плате и накнаде плата (276.106 КМ), остале обавезе (40.563 КМ) и обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине (1.467 КМ).

Краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима су прецијењене, а остале дугорочне обавезе потцијењене за износ од 30.264 КМ, јер се краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима односе на обавезе према Фонду здравственог осигурања по основу дугорочног зајма за измирење пореза и доприноса, што није у складу са чланом 34. став 2. и 33. став 10. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Обавезе из пословања односе се на обавезе према добављачима у земљи, које се највећим дијелом односе на обавезе добављачима за електричну енергију и гориво (8.556 КМ), лијекове, медицински и лабораторијски материјал (2.312 КМ), комуникационе услуге (478 КМ) и стручне услуге (450 КМ).

Обавезе за плате и накнаде плата односе се на обавезе за плате за децембар 2022. године у износу од 34.912 КМ (за нето плате 18.413 КМ, порез на плате 3.276 КМ и допринос на плате 13.223 КМ) и обавезе за порезе и доприносе на плате из ранијег периода 241.194 КМ (порез на плате 26.621 КМ и допринос на плате 214.573 КМ).

Остале обавезе највећим дијелом односе се на обавезе за камате по Рјешењу о одгоди плаћања пореског дуга од 16.9.2016. године у износу од 39.663 КМ.

Рјешењем Министарства финансија Републике Српске од 11.08.2023. године одобрено је једнократно одгађање плаћања доспјелог пореског дуга на период од 12 мјесеци у складу са Закључком Владе Републике Српске од 29.06.2023. године у износу од 332.963 КМ.

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине односе се на обавезе за водни допринос (1.467 КМ).

Препоручује се директору да обезбиједи да се обавезе по основу дугорочног зајма, исказују у складу са чланом 33. став 10. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.2.3. Ванбилансна евиденција

Према изјавама одговорних, у Дому здравља нема исказаних позиција у ванбилансној евиденцији на дан 31.12.2022. године, јер није било пословних догађаја који би захтијевали ванбилансно евидентирање.

6.3. Биланс токова готовине

У Извјештају о токовима готовине за период од 01.01. до 31.12.2022. године исказани су укупни приливи готовине у износу од 470.452 КМ и укупни одливи готовине у износу од 430.544 КМ.

Нето приливи готовине из пословних активности исказани су у износу од 42.918 КМ (приливи 470.452 КМ, одливи 427.534 КМ) и нето одлив готовине из активности инвестирања у износу од 3.010 КМ (нема исказаних прилива, одливи 3.010 КМ), а нема исказаних прилива и одлива из активности финансирања. Резултат наведених прилива и одлива је нето прилив готовине у износу од 39.908 КМ. Готовина на почетку обрачунског периода износила је 105.419 КМ и стање готовине на крају обрачунског периода исказано је у износу од 145.327 КМ.

Одлив средстава из активности финансирања није исказан сходно одредбама МРС 7 Извјештај о токовима готовине, параграф 17 (д) и члана 17. став 8. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, јер је одлив за измирење обавеза по основу зајма од Фонда здравственог осигурања исказан у оквиру активности инвестирања.

Препоручује се директору да обезбиједи да се токови готовине по основу одлива из активности финансирања исказују у складу са МРС 7 Извјештај о токовима готовине, параграф 17 и чланом 17. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје за 2022. годину није објављено да ли су финансијски извјештаји састављени на основу начела сталности пословања заједно са објављеном основом према којој су финансијски извјештаји састављени, што није у складу са МРС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 25.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писаној информацији, Дом здравља је у току 2022. године имао један судски спор по тужби МХ ЕРС-МП а.д. Требиње - ЗП Електродистрибуција а.д. Пале у износу

од 8.194 КМ који је окончан 25. 08. 2022. године пресудом Окружног привредног суда у Источном Сарајеву у корист Дома здравља. Сходно наведеном, Дом здравља није имао потенцијалних обавеза.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањене су неопходне опште информације о Дому здравља, информације о основама за састављање финансијских извјештаја, примијењеним рачуноводственим политикама (осим потраживања и залиха), а није објављена информација о сталности пословања, што није у складу са MPC 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 25 и није објављен корисни вијек трајања или стопе амортизације, усклађивање књиговодствене вриједности на почетку и на крају периода и бруто књиговодствена вриједност сваког потпуно амортизованог средства које је још у употреби, што није у складу са MPC 16 Некретнине, постројења и опрема, параграф 73 (ц) и (е) и 79 (б).

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације у складу са MPC 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 25 и MPC 16 Некретнине, постројења и опрема, параграф 73 (ц) и (е) и 79 (б).

Ревизијски тим

Нада Трнинић, с.р.

Мирјана Радановић, с.р.

Мирослав Караћ, с.р.